

Legimatica en informaticarecht

Boek-monografie-editorial book

- 1995 Sturen in de mist..., maar dan met radar; een onderzoek naar praktisch haalbare vormen van computerondersteuning bij het ontwerpen van regelingen, dissertatie KUB, W.E.J. Tjeenk Willink, ISBN 90 271 4269 6, Zwolle 1995, XXIV + 390 p.

Boekdelen-hoofdstukken

- 2002 IT-toepassingen in de juridische praktijk, in: A. Oskamp, A.R. Lodder (red.), *Informatietechnologie voor juristen*, tweede druk, Kluwer, Deventer 2002, ISBN 90 268 4038 1, p. 19-43 (samen met Luuk Matthijssen en Marnix Weusten)
- 2000 Ontwerpen van wetgeving met computers: een 'eeuwige belofte?', in: S. Debaene en B. van Buggenhout (eds.), *Informatietechnologie en de kwaliteit van wetgeving*, Antwerpen/ Groningen 2000, ISBN 90-5095-119-8, p. 121-137
- 1999 Informatie- en communicatietechnologie in de juridische praktijk, in: A. Oskamp en A.R. Lodder, *Informatietechnologie voor juristen*, Handboek voor de jurist in de 21ste eeuw, ISBN 90 268 3501 9, Kluwer, Deventer 1999, p. 37-64 (samen met R.W. van Kralingen)
- 1998 Het ontwerpen van wetten en systeemontwikkeling, of...alles moet anders? in: W.B.H.J. van de Donk en P.H. Frissen (red.) *Over Bestuur, Recht en Informatisering*, opstellen aangeboden aan prof.mr.dr.ing. I.Th.M. Snellen, Koninklijke Vermande, ISBN 90 5458 5714, Lelystad 1998, p. 287-295
- 1994 Micro-processoren in het wetgevingsproces, in: Ph. Eijlander, P.C. Gilhuis, P.H. Frissen, J.H. van Kreveld, B.W.N. de Waard (red.), *Wetgeven en de maat van tijd*, W.E.J. Tjeenk Willink, Zwolle 1994, ISBN 90 271 4086 3, p. 65-89

Artikelen in bundels-proceedings

- 1999 Computer-assisted legislative drafting in the Netherlands: the LEDA-system, in: P. Pagano, et al. (eds.) *Conference proceedings Drafting in the Global Village*, 16-17 November 2000, Canadian Institute for the Administration of Justice, Ottawa, Canada, 10 p.
- 1998 Combining AI-based and Administrative IT-based Support Concepts for Legislative Drafting, in: M. Ciampi (ed.), *Law in the Information Society*, Conference Proceedings of the Fifth International Conference of the Istituto per la Documentazioni Giuridica of the Italian National Research

Council, Florence 2-5 December 1998, (uitgebracht op CD-ROM), samen met R.W. van Kralingen, L.M. Matthijssen, 11 p.

A 'Down to Earth' approach to IT support for Legislative Drafting, in: C.A. Morand (ed.), *Légistique formelle et matérielle* (Formal and Material Legistics), Presses Universitaires d'Aix-Marseilles, Aix-en-Provence 1999, ISBN 2 7314 0167 2, p. 247-261 (samen met R.W. van Kralingen)

- 1997 *Legimatica: informatica en communicatietechnologie in dienst van wetgeving*, preadvies voor de landelijke toogdag van de Nederlandse Vereniging voor Informatietechnologie en Recht, in: Aernout Schmidt (red.) *Recht via de elektronische snelweg*, NvvIR, Leiden 1997, p. 89-108

Towards really intelligent drafting aids, in: M. Gawler (ed.), *Artificial Intelligence & the Law ICAIL 1997*, 30 June-3 July, Melbourne 1997, p. 49-53 (samen met Robert van Kralingen)

Bringing IT-support for legislative drafting one step further: from drafting support to design assistance, in: M. Bar, C.A. Morand, *La Méthode Législative*, Vème Congrès de l'Association Internationale de Méthodologie Juridique (AIMJ)/Xème Séminaire en Valais (Proceedings), Montreux/Soin 24-27 Septembre 1997, p. 141-145

- 1995 Modelling the draftman's craft: the LEDA-project Legimatics and legimatica-projects in the Netherlands, in: C. Biagoli, P. Mercatali, G. Sartor (eds.), *Legimatica: informatica per legiferare*, Edizioni Scientifiche Italiane, ISBN 88 8114 111 6, Napoli 1995, p. 109-133

LEDA: a Knowledge Based System for Legislative Design, C. Ciampi et al. (red.), *Verso un Sistema Esperto Giuridico Integrale*, CEDAM, Padova, 1995, ISBN 88 13 19244 4, p. 341-458, samen met E. Verharen, L.M. Matthijssen, M. Fridael

- 1993 Leda: a semi-intelligent legislative drafting support system, in: J.G.J. Wassink, J. Svensson, B. van Buggenhout (eds), *Legal knowledge based systems*; intelligent tools for designing legislation and computer-supported comparison of law, Lelystad 1993, ISBN 90-5448-089-5, p.81-95 (samen met E. Verharen)

Leda and OBW: Two Dutch Knowledge-based Hypertext Systems for Intelligent tools for Intelligent Legislative Design Support, in: G. Bargelilini, S. Binazzi (eds.), *Towards a Global Expert System in Law*, a Glance at the Conference, Florence 1-3 december 1993, p. 50-53

- 1992 Experimenteel model LEDA: kennisgebaseerd gebruik van hypertexttechniek in een wetgevingsontwerp- en adviessysteem, in: B.R. van der Spek, R. de Hoog (samenstelling), *Proceedings Kennistechnologie '92*; methoden, technieken en gereedschappen, ISBN 90 71694 17 8, Rijswijk 1992, p. 329-240 (samen met E. Verharen en M. Fridael)

Hypertext-toepassingen binnen een wetgevingsontwerp- en adviessysteem, in: N.J.I. Mars (red.), *Informatiwetenschap 1992*, (Wetenschappelijke bijdragen aan de tweede Stinfonconferentie d.d. 18 december 1992, p. 89-109 (samen met E. Verharen en M. Fridael)

1991 Computer-aided Legislative Design: Worth while the Effort?, in: C. van Noortwijk, A.H.J. Schmidt, R.G.F. Winkels (red.), *Legal knowledge based systems*, Aims for research and development, Koninklijke Vermande b.v., ISBN 90 6040 948 5, Lelystad 1991, p. 87-07

1990 Het teken, dat u bewaart en duidt tot in verste verandering, in: H.A.M. Backx, e.a., *Recht doen door wetgeven*, Opstellen over wetgevingsvraagstukken, aangeboden aan mr. E.M.H. Hirsch Ballin, W.E.J. Tjeenk Willink, ISBN 90 271 3173 2, Zwolle 1990, p. 323-336

Artikelen-letters to the editor

Wetenschappelijke publicaties

1997 The LEDA-system, *The New Review of Applied Expert Systems* (NRAES), ISSN 1363-0244, 1997, vol. 3, p. 155-168 (samen met L.M. Matthijssen en Eron Verharen)

1996 Lex ex machina: using Computertechnology for Legislative Drafting, *Tilburg Foreign Law Review* (Journal of Foreign Law and Comparative Law), Tilburg 1996, vol. 5, no. 1, p. 69-86

1995 Regelgeving in bits en bytes, *RegelMaat*, Tijdschrift voor wetgevingsvraagstukken, afl. 4, ISSN 0920-055X, Zwolle 1995, p. 135-148

1994 The Hypertext-Based Legislative Drafting Support System LEDA, *Think*, Vol. 2, June 1994, ISSN 0927-3956, Institute for Language Technology and Artificial Intelligence (ITK), Tilburg 1994, p. 41-53, samen met E. Verharen, L. Matthijssen en M. Schellekens)

1992 Are Legislators beyond Help from Legal Computer-Science?, *Alg. Kennisgeving*, jg. 5, nr. 3 september 1992, p. 2-11 (samen met A.H. de Wild, F.H.D.M. Maas en J. Nouwt)

1990 Ontwerpen van wetgeving met behulp van de computer, in: *RegelMaat*, kwartaalblad voor wetgevingsvraagstukken, jg 1990, afl. 1, Koninklijke Vermande b.v. ISSN 0920 055X, Lelystad 1990, p. 17-22

Vakpublicaties

2002 Redactioneel, *Re&EM*; het computertijdschrift voor de jurist, W.E.J. Tjeenk Willink, Deventer, jg. 7, 2002, 3/4, ISSN 1385-2736, p. 45

EUR-Lex: doorkijkje Europese wetgeving, *Re&EM*; het computertijdschrift voor de jurist, W.E.J. Tjeenk Willink, Deventer, jg. 7, 2002, 1, ISSN 1385-2736, p. 6-8

- 1999 Elektronische juridische tijdschriften: anders schrijven, anders uitgeven en anders lezen?, *Re&EM*, het computertijdschrift voor de jurist, W.E.J. Tjeenk Willink, Deventer, jg. 4, 1999, 1, ISSN 1385-2736, p. 11-14
- Jurisprudentie nog maar mondjesmaat op het web, *Re&EM*, het computertijdschrift voor de jurist, W.E.J. Tjeenk Willink, Deventer, jg. 4, 1999, 4, ISSN 1385-2736, p. 23-24
- Redactioneel over overfunctioneel, *Re&EM*, het computertijdschrift voor de jurist, W.E.J. Tjeenk Willink, Deventer, jg. 4, 1999, 4, ISSN 1385-2736, p. 1
- 1996 Het belang van Internet voor juristen, *Re&EM*; het computertijdschrift voor de jurist, W.E.J. Tjeenk Willink, Deventer, jg. 1, 1996, 2, ISSN 1385-2736, 1 p, samen met L.J. Matthijssen
- 1995 Electronische hulp voor de wetgever (redactioneel), *RegelMaat*, tijdschrift voor wetgevingsvraagstukken, afl. 4, ISSN 0920-055X, Zwolle 1995, p. 133-135
- 1992 Ontwikkeling van en hypertexttoepassingen binnen LEDA, in: H. Weigand, H. Paaijmans (red.), *Workshop Artificial Intelligence en Information Retrieval*, ITK, ISBN 90 74029 04 3, Tilburg 1992, p. 44-54 (samen met E. Verharen en M. Fridael)
- Rechtspraak in de toekomst via computer?, *Kubus* (Magazine van de Katholieke Universiteit Brabant), afl. 3, 1992, KUB, ISSN 0924-1159, Tilburg, 1992, p. 22-23
- Populariserende publicaties*
- 1999 Aap, noot, @: onderwijs in 2005, *KUB ter Visie*, jg. 7, afl. 2, ISSN 0929-7898, Tilburg 1999, p. 20-22
- 1998 Iedereen moet eerder weg; Wim Voermans en het Recht in de informatiemaatschappij in Florence, *Univers*, weekblad van de Katholieke Universiteit Brabant, 10 december 1998, nr. 15, p. 5
- Verre vriend wordt visiting fellow, *KUB ter Visie*, jg. 6, afl. 3, ISSN 0929-7898, Tilburg, 1998, p. 8-9
- 1996 Centrum voor Recht, Bestuur en Informatisering, *Informatie*, Utrecht, maart 1996, p. 37-38, (samen met R.W. van Kralingen)

Externe rapporten

- 2001 Juridische aspecten van authentieke registraties (rapport ten behoeve van het programma Stroomlijning basisgegevens), rapport in opdracht van de stuurgroep Stroomlijning basisgegevens, Tilburg 2001, 63 p. (samen met C.E.C. Prins, E. Schreuders en A. Zuurmond)

Boek- en productbesprekingen

- 2001 Nieuwsbrieven, signaleringen, elektronische profielen, en een 'bright new future', *Re&EM*: het computertijdschrift voor de jurist, W.E.J. Tjeenk Willink, Deventer 2001, jg. 6, afl. 1, ISSN 1385-2736, p. 1
- Meester Web en Meester Nieuwsbrief, *Re&EM*: het computertijdschrift voor de jurist, W.E.J. Tjeenk Willink, Deventer 2001, jg. 6, afl. 1, ISSN 1385-2736, p. 20-21
- Vertrouwen op het Net?, *Re&EM*: het computertijdschrift voor de jurist, W.E.J. Tjeenk Willink, Deventer 2001, jg. 6, afl. 3, ISSN 1385-2736, p. 46
- Juriform: eenzame winnaar of samen sterk?, *Re&EM*: het computertijdschrift voor de jurist, W.E.J. Tjeenk Willink, Deventer 2001, jg. 6, afl. 3, ISSN 1385-2736, p. 58-60
- 2000 Even Apeldoorn mailen: de CD-ROM Personenschade, Aansprakelijkheid en Verzekering, *Re&EM*: het computertijdschrift voor de jurist, W.E.J. Tjeenk Willink, Deventer 2000, jg. 5, afl. 1, ISSN 1385-2736, p. 7-9
- Het Nederlandse Juristenblad on-line, *Re&EM*: het computertijdschrift voor de jurist, W.E.J. Tjeenk Willink, Deventer 2000, jg. 5, afl. 2, ISSN 1385-2736, p. 19-20
- 1999 On line wetten zoeken, Advocatenblad, afl. 10, 's-Gravenhage 1999, ISSN 0165-1331, p. 550-552
- Samsom pakt groot uit: het totaalpakket praktijk CD's, *Re&EM*: het computertijdschrift voor de jurist, W.E.J. Tjeenk Willink, Deventer 1999, jg. 4, afl. 2, ISSN 1385-2736, p. 2-5
- De CD-ROM Europa: Europese informatie zoekt Nederlandse doelgroep, *Re&EM*: het computertijdschrift voor de jurist, W.E.J. Tjeenk Willink, Deventer 1999, jg. 4, afl. 3, ISSN 1385-2736, p. 7-9
- 1998 In zee met de eco-CD?, ..., *Re&EM*: het computertijdschrift voor de jurist, W.E.J. Tjeenk Willink, Deventer 1998, jg. 3, afl. 2, ISSN 1385-2736, p. 6-8
- CD-ROM Informatiebank bestuursrecht in raampjes, ..., *Re&EM*: het computertijdschrift voor de jurist, W.E.J. Tjeenk Willink, Deventer 1998, jg. 3, afl. 4, ISSN 1385-2736, p. 12-14
- 1997 Robert W. van Kralingen, Frame-based conceptual models of statute law/Peppijn, R. Visser, Knowledge specification for multiple legal tasks (boekbeschouwing), *Rechtsgeleerd Magazijn Themis*, jg. 158, nr. 1, 1997, ISSN 0165-0882, p.28-34

Juricas Curator: hulp bij surcéance en faillissement, *R&EM*: het computertijdschrift voor de jurist, W.E.J. Tjeenk Willink, Deventer 1997, jg. 2, afl. 1, ISSN 1385-2736, p. 18-19

Leuker kunnen we het niet maken..., *R&EM*: het computertijdschrift voor de jurist, W.E.J. Tjeenk Willink, Deventer 1997, jg. 2, afl. 1, ISSN 1385-2736, p. 22-23

Juricas Algemene voorwaarden, *R&EM*: het computertijdschrift voor de jurist, W.E.J. Tjeenk Willink, Deventer 1997, jg. 2, afl. 2, ISSN 1385-2736, p. 7-9

Boeken en CD-ROM's of CD-ROM's met boeken, *R&EM*: het computertijdschrift voor de jurist, W.E.J. Tjeenk Willink, Deventer 1997, jg. 2, afl. 2, ISSN 1385-2736, p. 22-23

Twee weten meer dan één; de CD Awb van Vuga en Sdu, *R&EM*: het computertijdschrift voor de jurist, W.E.J. Tjeenk Willink, Deventer 1997, jg. 2, afl. 4, ISSN 1385-2736, p. 3-5 (samen met L.J. Matthijssen)

Intelligente tekstverwerkers?, *R&EM*: het computertijdschrift voor de jurist, W.E.J. Tjeenk Willink, Deventer 1997, jg. 2, afl. 3, ISSN 1385-2736, p. 3

1996 Het interactieprobleem bij het ontwikkelen van juridische kennissystemen, *NVKI-nieuwsbrief*, Nederlandse Vereniging voor Kunstmatige Intelligentie, 1996, jg. 3, nr. 2, p. 40-41, samen met L.J. Matthijssen

Frame Based Conceptual Models of Statute Law (bespreking van het gelijknamige proefschrift van R.W. van Kralingen), *NVKI-nieuwsbrief*, Nederlandse Vereniging voor Kunstmatige Intelligentie, 1996, jg. 3, nr. 2, p. 41-44

het Automatisch verevenen van pensioenrechten bij een scheiding, *R&EM*: computertijdschrift voor de jurist, W.E.J. Tjeenk Willink, Deventer 1996, jg. 1, afl. 1, p. 5-6

Boekwinkels op de elektronische snelweg, *R&EM*: het computertijdschrift voor de jurist, W.E.J. Tjeenk Willink, Deventer 1996, jg. 1, afl. 1, p. 20-22

De Windows-versie van Kluwers Juridische Bibliotheek, *R&EM*: het computertijdschrift voor de jurist, W.E.J. Tjeenk Willink, Deventer 1996, jg. 1, afl. 1, p. 13-16, samen met L.J. Matthijssen

Het 'Groene Boekje' op CD-ROM; Juristenhulp?, *R&EM*: het computertijdschrift voor de jurist, W.E.J. Tjeenk Willink, Deventer 1996, jg. 1, afl. 2, ISSN 1385-2736, p. 6-8

De CD-ROM databanken van Samsom H.D. Tjeenk Willink, *Re&EM*: het computertijdschrift voor de jurist, W.E.J. Tjeenk Willink, Deventer 1996, jg. 1, afl. 2, ISSN 1385-2736, p. 17-18

Digitaal van wieg tot graf: de digitale notaris en digitaal scheiden, , *Re&EM*: het computertijdschrift voor de jurist, W.E.J. Tjeenk Willink, Deventer 1996, jg. 1, afl. 2, ISSN 1385-2736, p. 22-23

Voordrachten-lezingen

- 2004   *Computer-assisted legislative drafting*, voordracht voor een congres georganiseerd door de Raad van Europa in Novgorod, Rusland, 20 tot en met 22 september 2003
- 1998   *Electronic documents in the Information Society*, inleiding bij Sessie 2 van het congres van het Istituto per la documentazione giuridica (IDG) del CNR, 2-5 december, Florence 3 december 1998, 4 p.
- 1997   *Bringing IT-support for legislative drafting one step further: from drafting support to design assistance* (congres 25-28 september 1997 van de Association Internationale de Méthodologie Juridique, Montreux/Sion, Zwitserland)
Bringing IT-support for legislative drafting one step further: from drafting support to design assistance, Sixth International Conference on Artificial Intelligence and the Law, June 30-July 3 1997, Melbourne 1997
- 1996   *Législation assistée par ordinateur. Un système de rédaction assistée de textes législatifs et réglementaires, Décision et législation assistée par ordinateur*, Montreux, 1-3 mei 1996, 6 p.